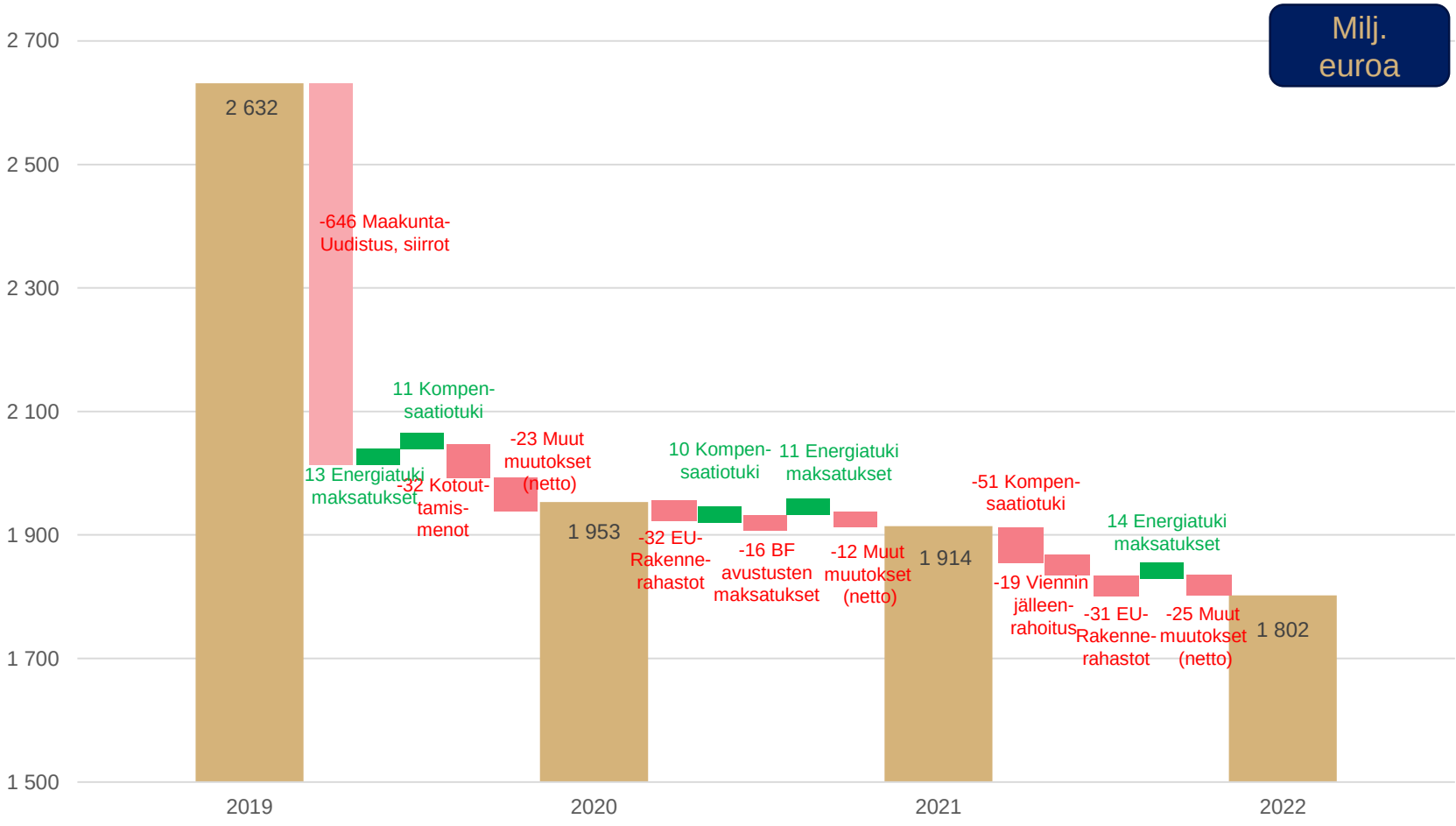
Valtioneuvoston selonteko julkisen talouden suunnitelmasta vuosille 2019—2022 (VNS 1/2018 vp)

Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta
19.4.2018
Talousjohtaja Mika Niemelä

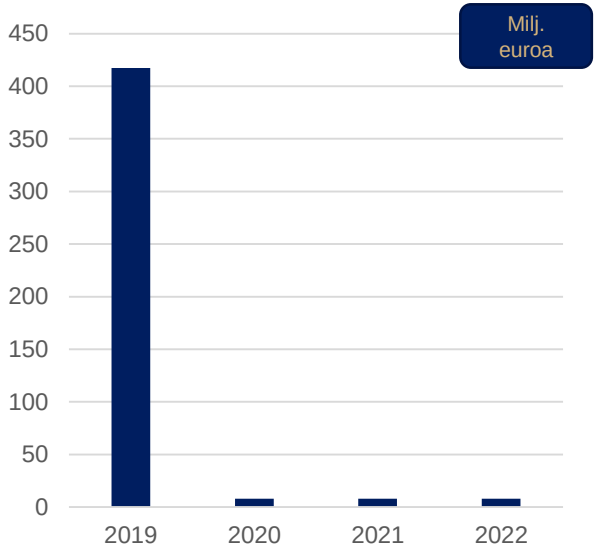
Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Työ- ja elinkeinoministeriön pääluokan määrärahat vuosina 2019-2022

Työllisyys- ja yrittäjyyspolitiikka

- **TE-toimistojen toimintamenoihin lisäys 10 milj. euroa v. 2019 käytettäväksi määräaikaishaastatteluihin ja 10,3 milj. euroa aktiivimallin toimeenpanosta johtuvaan lisähenkilöstön palkkaamiseen.**
- **Julkisten työvoima- ja yrityspalveluiden 244 milj. euron määrärahassa vuodelle 2019 on otettu lisäyksenä huomioon aktiivimallin toimeenpanon edellyttämä 25 milj. euron lisäys ja 6 milj. euroa kotouttamiskoulutukseen.**
  - Lisäksi määrärahassa on otettu huomioon aiempina vuosina huomattavasti kasvaneiden siirtyvien määrärahojen johdosta 50 milj. euron kertaluonteinen vähennys. Momentilta on siirretty v. 2019 alkaen yhteensä 143 milj. euroa STM:n pääluokkaan työttömyysetuuksien aktiivikäytön laajentamisen jatkamiseen.

Keskeisiä tasomuutoksia 2019 vs. 2022:
- Politiikkalohkon määrärahoista valtaosa siirretään maakuntauudistuksen johdosta VM:n pääluokkaan yleiskatteellisen rahoituksen piiriin v. 2020 lähtien.

Työllisyyspaketti – budjettivaikutukset työ- ja elinkeinoministeriön näkökulmasta…

- **Aktiivimallin toimeenpanon lisäresurssit**
  - TE-toimistojen henkilöresursseja 206 htv:tta; palkkaus v. 2018 siirtyneillä määrärahoilla, v. 2019 lisäys kehykseen 10,3 milj. euroa.
  - ELY-keskusten työllisyysmäärärahoja lisätään 11,2 milj. eurolla v. 2018 jakamattomasta määrärahasta.
- **Mahdollisuus opiskella työttömyysetuudella kuusi kuukautta ilman harkintaa opintojen pää- ja sivutoimisuudesta**
  - Hallitus antaa esityksen, jonka mukaan 25 vuotta täyttäneillä työttömillä olisi mahdollisuus opiskella työttömyysetuutta menettämättä lyhytkestoisia opintoja, jotka antavat ammatillisia valmiuksia tai tukevat yritystoimintaa.
  - Opinnot kerryttävät ns. aktiivimallissa tarkoitettua aktiivisuusedellytystä.
  - Lisämääräraha STM:n pääluokkaan 4,9 milj. euroa
- **Työttömyysetuuden käyttäminen palkkatukeen ja starttirahaan**
  - Palkkatuetun työn ja starttirahan rahoittaminen työttömyysetuusmäärärahoista jatkuu vuodelle 2019 ja myös maakuntauudistuksen yhteydessä vuodesta 2020 eteenpäin.
  - Palkkatukea koskevaa lainsäädäntöä arvioidaan loppuvuoden 2018 ja alkuvuoden 2019 aikana. Arvion perusteella tehdään tarvittavia kehittämisehdotuksia.

…työllisyyspaketin vaikutukset jatkuvat

- **Vaikeassa työmarkkina-asemassa olevien työllistymisen edistäminen ja työkyvyttömyyden ehkäiseminen**
  - Käynnistetään osana kasvupalvelupilotteja yhteistyössä kuntien ja palvelutuottajien kanssa tulosperusteinen hanke, joka tähtää osatyökykyisten tai muiden vaikeimmassa työmarkkina-asemassa olevien työllistymiseen.
    - Lisämääräraha 5 milj. euroa vuodelle 2018.
  - TEM selvittää työttömänä työnhakijoina olevien työkyvyttömien määrän ja arvioi niiden henkilöiden määrän, joilla on tunnistamaton työkyvyttömyys tai ovat vaarassa tulla työkyvyttömäksi.
    - Hallitus asettaa selvityshenkilöt (Tuija Oivo ja Raija Kerätär), jotka arvioivat ko. kohderyhmän palvelutarvetta ja tekevät ehdotuksia, joiden avulla henkilöt ohjataan palvelutarpeensa mukaisen palveluun tai työttömyysturvan sijasta oikean etuuden saajaksi.
- **Osaavan työvoiman saatavuus ja liikkuvuus**
  - Yrityslähtöiset osaavan työvoiman saatavuutta tukevat koulutustoimet osaajapula-aloilla ja kasvun kannalta keskeisillä aloilla:
    - Tehostetaan ja lisätään volyymiä yrityslähtöisiin työvoimakoulutuksiin/ kasvupalvelukoulutuksiin, 24 milj. euroa lisämääräraha v. 2018.

Ikääntyvien työllisyyden edistäminen

- Käynnistetään kolmikantainen valmistelu toimenpiteistä, joilla parannetaan ikääntyneiden työllisyyttä edistämällä työssä pysymistä ja työttömien uudelleen työllistymistä.
- Työryhmän tehtävänä on tehdä esityksiä keinoista, joiden avulla voidaan vahvistaa ikääntyneiden osaamista, työkykyä sekä työllistymistä edistäviä palveluita ja alentaa ikääntyneiden työllistämisen kynnystä. Työryhmä tarkastelee työssään työ-, koulutus-, eläke- ja sosiaaliturvalainsäädäntöä.
- Työn tavoitteena on alentaa työttömyyttä noin 10 000:lla.
- Työryhmän toimikausi on 1.5.2018-31.12.2018 ja sen puheenjohtajana toimii valtiosihteeri Martti Hetemäki.

Työlainsäädännön kehittäminen

- **Määräaikaisuuden perusteen muuttaminen nuorten työllistämisen helpottamiseksi**
  - Valmistellaan työsopimuslain määräaikaisen työsopimuksen solmimisedellytyksiä koskevaan säännökseen muutos, jonka mukaan työnantaja saisi tehdä vähintään 3 kuukautta yhdenjaksoisesti työttömänä työnhakijana olleen alle 30 -vuotiaan nuoren kanssa määräaikaisen työsopimuksen ilman laissa muutoin säädettyä perusteltua syytä. Säännösmuutoksella pyrittäisiin vaikuttamaan työnantajan työllistämiskynnystä alentavasti.
- **Työsopimuslain irtisanomisperusteita koskevan sääntelyn muuttaminen**
  - Valmistellaan työsopimuslain muutos, jonka tarkoituksena on keventää yksilöllisen irtisanomisen kriteereitä alle 20 henkeä työllistävissä yrityksissä. Muutoksen tavoitteena on alentaa työllistämisen kynnystä ja parantaa työllisyyttä.
- **Yhteistoimintalain uudistamistarpeiden selvittäminen**
  - Hallitus on päättänyt asettaa selvityshenkilön tai henkilöt arvioimaan yhteistoimintalain toimivuutta.
  - Arvioinnin kohteena olisivat muun muassa yhteistoimintamenettelyn kohteena olevat asiaryhmät ja erot näiden käsittelyssä, irtisanomismenettelyt yhteistoiminta-asioina, mahdollisuudet sopia työpaikkakohtaisista ratkaisuista yhteistoimintamenettelyä toteutettaessa, yhteistoimintalain rikkomisen seuraamukset (rangaistus / hallinnollinen seuraamus).
  - Selvitystyössä arvioidaan myös työsopimuksen yksilö- ja kollektiiviperusteista irtisanomista koskevan lainsäädännön kehittämistarpeita toisaalta työntekijöiden turvan ja toisaalta työmarkkinoiden joustavuuden näkökulmasta ottaen huomioon kansainvälinen vertailu.

Tuottavuusvähennysten kohdentuminen JTS-kaudella 2019-2022

- **Hallitusohjelmaan kirjatun kuntien 1 mrd. euron säästön laajentaminen koskemaan koko julkista hallintoa (JTS2018-2021)**
- **Digitalisaation ja tuottavuuden kehittäminen (0,3 %/0,5 %) =>> valtionhallinnon osuus 250 milj. euroa**
- **Vähennykset alkavat v. 2020 ja jatkuvat vuoteen 2029**

